

Mikroprodukcija električne energije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o mikroprodukciji – proizvodnja električne energije in toplote v manjšem obsegu (2012/2930(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 192(2) in 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov energije, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES¹,
- ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES² in njenih posledic za proizvodnjo toplote in električne energije,
- ob upoštevanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo³, Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, ki vplivajo na rabo energije, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku⁴ ter njihovih izvedbenih predpisov,
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Za boljše delovanje notranjega energetskega trga“ (COM(2012)0663) in priloženih delovnih dokumentov (SWD(2012)0367 in SWD(2012)0368),
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetske trgu“ (COM(2012)0271),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2010 o pregledu akcijskega načrta o energetske učinkovitosti⁵,
- ob upoštevanju vprašanja za odgovor Komisiji o mikroprodukciji (E-010355/2011),
- ob upoštevanju vprašanja za odgovor Komisiji o naložbenih projektih na podlagi udeležbe državljanov (E-011185/2012),
- ob upoštevanju vprašanja za odgovor Komisiji o mikroprodukciji (O-000074/2013 – B7-0217/2013),

---

¹ UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

² UL L 315, 14.11.2012, str. 1.

³ UL L 285, 31.10.2009, str. 10.

⁴ UL L 153, 18.6.2010, str. 1.

⁵ UL C 169 E, 15.6.2012, str. 66.

- ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je dostop do zadostne energije, ki omogoča dostojen življenjski standard, osnovna pravica vseh in ker so cene energije v zadnjih letih občutno zrasle;
- B. ker je Evropska unija čedalje bolj odvisna od uvoza energije iz tretjih držav in so zato potrebne spremembe, če želi uresničiti svoje podnebne in energetske cilje ter cilje rasti;
- C. ker se je zaradi rabe fosilnih goriv kot vira energije povečala raven ogljikovega dioksida v naši atmosferi, kar je prispevalo h globalnim podnebnim spremembam; ker si je EU zastavila cilje za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki jih želi doseči do leta 2020, trenutno pa pripravlja okvir za podnebno in energetska politiko za leto 2030; ker trenutno obstajajo določbe glede proizvodnje energije v manjšem obsegu (mikroproizvodnja), vendar so razpršene med različne zakonodajne in nezakonodajne pobude, kot sta direktiva o obnovljivih virih energije in direktiva o energetska učinkovitosti;
- D. ker bi se morali voditelji EU postaviti na čelo energetskega prehoda in pri tem upoštevati potrebo po vključitvi vseh državljanov EU, ne glede na njihove prihodke in bogastvo; ker lahko proizvodnja energije v majhnem obsegu pripomore k spodbujanju kohezije v skupnostih, boju proti energetska revščini, ustvarjanju novih delovnih mest in gospodarski rasti ter privede do novega načina reševanja sedanje gospodarske krize;
- E. ker je proizvodnja energije v manjšem obsegu, ki je tudi decentralizirana, priložnost za gospodinjstva ter mala in srednja podjetja, pa tudi za skupnosti v mestih in na podeželju, da s tem, ko postanejo proizvajalci energije, sodelujejo pri spopadanju s podnebnimi spremembami; ker bi se morali potrošniki ozaveščati o učinkovitih načinih proizvodnje in rabe energije; ker lahko omogočanje potrošnikom, da proizvajajo svojo električno energijo in toploto, ustvarja bolj trajnostno in vključujočo družbo; ker je v sporočilu Komisije o notranjem energetska trgu obravnavano vprašanje krepitve vloge „potrošnikov“ (tj. proizvajalcev, ki so hkrati potrošniki – ang. *prosumers*); ker potrošniki že imajo številne možnosti za aktivno sodelovanje pri učinkoviti proizvodnji in porabi energije, ostajajo pa izzivi, s katerimi se je treba spoprijeti;
- F. ker lahko mikroproizvodnja energije odigra pomembno vlogo tudi v svetovnem merilu;
- G. ker se spodbude za proizvodnjo električne in toplotne energije v manjšem obsegu močno razlikujejo med posameznimi državami članicami; ker bi bilo treba boljše izvajati politike EU, da bi se po vsej EU izkoristil potencial proizvodnje energije v manjšem obsegu;

Opredeležitev pojmov

1. za namene te resolucije opredeljuje pojem mikroproizvodnja kot (1) proizvodnja toplote oziroma hladu in električne energije v manjšem obsegu na ravni posameznikov ali MSP za lastne potrebe in (2) različne oblike skupinske ali združne proizvodnje v manjšem obsegu na ravni skupnosti za lokalne potrebe; opozarja, da mikroproizvodnja vključuje različne tehnologije (vodna, geotermalna, sončna, morska in vetrna energija ter energija, pridobljena s toplotnimi črpalkami in iz biomase), posebej pa je osredotočena na obnovljive in trajnostne razsežnosti;

Uvod

2. potrjuje, da mora biti mikroprodukcija bistven del proizvodnje energije v prihodnosti, če naj EU dolgoročno uresniči cilje, ki si jih je zastavila na področju obnovljivih virov energije; opozarja, da mikroprodukcija prispeva k povečanju skupnega deleža obnovljivih virov energije v mešanici energetskih virov EU ter omogoča učinkovito porabo energije blizu kraja proizvodnje, s čimer se izognemo izgubam pri prenosu;
3. opozarja, da je uspešnost širitve mikroprodukcije odvisna od številnih različnih dejavnikov, vključno z dobro delujočim evropskim notranjim energetskim trgom, tehničnim razvojem enot za mikroprodukcijo, uvajanjem pametne energetske infrastrukture, zlasti na ravni distribucije, ter učinkovitimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi politikami in shemami podpore za spodbujanje mikroprodukcije na evropski, nacionalni in lokalni ravni;
4. priznava vlogo raziskav in tehnologije pri izboljšanju učinkovitosti in zmanjšanju stroškov mikroprodukcije;
5. poudarja, da določene ovire omejujejo obsežnejšo uporabo tehnologij mikroprodukcije, med drugim: izziv, ki ga predstavljajo visoki vnaprejšnji naložbeni stroški; visoka raven upravne kompleksnosti, ki je povezana s priklopom na električno omrežje in dostopom do njega, ter pomanjkanje ozaveščenosti glede energetskih in stroškovnih prihrankov različnih tehnologij mikroprodukcije skozi njihov življenjski cikel;
6. poudarja, da je energetska revščina čedalje večji problem; poudarja, da lahko spodbujanje mikroprodukcije na ravni posameznikov in skupnosti potrošnikom omogoči, da postanejo dejavni udeleženci v energetskem sektorju ter obenem pridobijo več nadzora nad svojo porabo energije ter zmanjšajo količino energije, ki jo morajo kupovati, s čimer se preprečuje energetska revščina; poudarja, da mikroprodukcija nudi priložnost za preoblikovanje družbe na bolj trajnosten, kooperativen in pravičen način; poziva, naj se posebno pozornost nameni najemnikom, katere se pogosto odvrta od izboljšav kar zadeva energetska učinkovitost in proizvodnjo lastne energije;
7. poudarja, da tehnologije mikroprodukcije, kot sta mikrosprodukcija in obnovljivi viri energije manjšega obsega, omogočajo gradnjo poslopij z ničnimi potrebami po energiji oziroma s pozitivno energijsko bilanco, ki proizvedeno presežno energijo oddajajo v omrežje;
8. opozarja na pomen spodbujanja lokalnih zadrug za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, tako na podeželju kot v mestih, da se poveča podpora javnosti za energijo iz obnovljivih virov ter ozaveščenost državljanov in njihova udeležba v proizvodnji energije v majhnem obsegu, izboljša dostop do te energije in spodbuja naložbe; opozarja na pomen spodbujanja lokalnih in regionalnih energetskih povezovalcev, ki bi omogočili varno in učinkovito udeležbo državljanov na trgu električne energije ter tako potrošnikom zagotavljali poštene cene za storitve, zagotovljene elektroenergetskemu sistemu; ugotavlja, da imajo lokalni organi pomembno vlogo pri spodbujanju in pospeševanju mikroprodukcije med državljani, MSP in zainteresiranimi stranmi;
9. meni, da so evropski državljani slabo ozaveščeni glede koristi mikroprodukcije, ter poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo za obveščanje o mikroproduktivnih rešitvah in najboljših praksah na tem področju;
10. ugotavlja, da je na voljo malo informacij o zmogljivosti in prihodnjem potencialu

mikroprodukcije v EU; meni, da bi boljše poznavanje mikroprodukcije tej omogočilo, da odigra bistveno vlogo v okviru podnebne, energetske in industrijske politike;

11. ugotavlja, da so za spodbujanje mikroprodukcije električne energije potrebni pametni električni števeci, ki lahko izračunajo delež električne energije, ki ga proizvajalec porabi za lastne potrebe, in delež, ki ga prispeva v omrežje, ter števeci toplotne energije za spremljanje toplote, ki vstopa v poslopja v omrežju za daljinsko ogrevanje in izstopa iz njih, da bo mogoče šteti v dobro proizvedeno toplotno energijo;
12. ugotavlja, da je pogosto smiselna uporaba soproizvodnje toplote in električne energije, vključno z mikroprodukcijo, saj to pogosto občutno izboljša energetska učinkovitost;
13. ugotavlja, da razširjeno prevzemanje mikroprodukcije predstavlja pomemben korak v prehodu iz zgodovinskega centraliziranega energetskega sistema v bolj decentraliziran in prožen sistem, ki je potreben za uresničitev energetskih in podnebnih ciljev EU; poudarja pomen sedanjega spodbujanja mikroprodukcije ob sočasni pošteni obravnavi vprašanj upravljavcev distribucijskih omrežij, vključno z delitvijo stroškov in potrebo po vlaganju v pametne tehnologije; poudarja, da je treba ustrezno opredeliti in pravično obravnavati pozitiven učinek pomožnih storitev, ki jih zagotavljajo mikroproizvajalci in ki prispevajo k varnemu delovanju sistema; zato poudarja, da se je treba sedaj pravilno odločati in postaviti prave cilje ter nič več odlašati z ustreznimi naložbami in ambiciozno pravno ureditvijo;
14. poudarja, da se lahko povečanje mikroprodukcije zmogljivosti v EE izkaže za zelo drago in da bodo zaradi večjih naložb posameznih potrošnikov-proizvajalcev v mikroprodukcijo potrebne tudi druge naložbe na različnih ravneh energetskega sistema, na primer naložbe v distribucijske in prenosne sisteme, ki omogočajo lažjo uporabo mikroprodukcije; poudarja, da to ne sme ogroziti popolne zanesljivosti oskrbe z energijo ali umetno dvigniti cen energije; soglaša z Evropskim svetom, da mora energetska politika EU gospodinjstvom in podjetjem zagotavljati zanesljivo oskrbo z energijo po dostopnih in konkurenčnih cenah in stroških;

Zakonodajni okvir

15. poziva Komisijo, naj na podlagi najboljših praks za regulativne organe in upravljavce sistemov pripravi priporočila o tem, kako skrajšati in poenostaviti upravne postopke, povezane z upravljanjem mikroprodukcij in njihovo priključitvijo v omrežje, s posebnim poudarkom na vzpostavitvi postopkov „vse na enem mestu“; poudarja, da bi bilo treba spodbujati ambiciozno izvajanje obstoječih smernic, kot so določbe o napravah za mikroprodukcijo iz direktive o energetske učinkovitosti;
16. ugotavlja, da energija, ki jo ustvarijo mikroproizvajalci, ob takojšnji in lokalni porabi pripomore k preprečevanju pretoka energije in s tem povezanih izgub v sistemu ter poveča občutek lastništva med potrošniki; zato poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo posebne mehanizme za spodbujanje samozadostnosti v povezavi s splošnim zmanjšanjem porabe;
17. poziva Komisijo in nacionalne regulativne organe, naj razvijejo regulativne okvire, v katerih bodo določene vloge in odgovornost vseh udeležencev v distribucijskih omrežjih, s posebnim poudarkom na pogojih, ki omogočajo širitev združevanja, saj bo imelo v prihodnosti ključno vlogo pri dejavni udeležbi mikroprodukcije v sistemu;

18. opozarja na vse pomembnejšo vlogo upravljavcev distribucijskih omrežij v bolj decentraliziranem energetskega omrežju pri zagotavljanju zanesljive oskrbe z energijo ter stabilnega in zanesljivega delovanja omrežij ob hkratnem varovanju zasebnosti podatkov potrošnikov; poziva Komisijo in nacionalne regulativne organe, naj priznavajo to vlogo ter spodbujajo naložbe upravljavcev distribucijskih omrežij v distribucijski sistem, da se izboljša splošna učinkovitost energetskega sistema; poleg tega poziva, naj se jasneje opredeli vloga upravljavcev distribucijskih omrežij pri organizaciji izravnavanja in drugih pomožnih storitev;
19. je prepričan, da je potrebno učinkovito usklajeno delovanje na področju mikroproizvodnje manjšega obsega v EU kot del oblikovanja evropskega notranjega energetskega trga;
20. ugotavlja, da imajo posamezne države članice različne cilje in strukture davčne in pravne ureditve mikroproizvodnje, kar utegne ovirati vsesplošno razširitev mikroproizvodnje; poziva Komisijo, naj opredeli proračunske vrstice v okviru programa Inteligentna energija – Evropa in sodeluje z državami članicami pri odpravljanju obstoječih ovir v nacionalnih zakonodajah glede dostopa do finančnih sredstev za projekte posameznikov in zadrug na področju mikroproizvodnje, ustvari nove usmerjene finančne instrumente (npr. mikrokredite) in razširja najboljše prakse, povezane s temi dejavnostmi;
21. poziva države članice, naj pri oblikovanju in pregledovanju nacionalnih subvencij in podpornih shem upoštevajo posebnosti mikroproizvodnje ter tako zagotovijo njihovo ustreznost za proizvodnjo energije v manjšem obsegu;

Infrastruktura, proizvodi in standardi

22. zahteva takojšnje celovito izvajanje tretjega energetskega svežnja, zlasti zakonodajo EU na področju merjenja, da bi se spodbudile dejavnosti protrošnikov na omrežju, pa tudi učinkovito upravljanje distribucije; zahteva, da se omogoči prenos energije med proizvajalcem in potrošnikom manjšega obsega, pa tudi denimo v okviru soseske ali zadruge; poziva države članice, naj pospešijo uvajanje pametnih števecov ter tako pomagajo gospodinjstvom do natančnih podatkov in celotne vrednosti energije, ki jo proizvedejo v svojih prostorih, kjer analiza stroškov in koristi pokaže, da je to v interesu potrošnikov;
23. predlaga, da Komisij razišče možnost uvajanja sistemov mikroproizvodnje v projekte urbanističnega načrtovanja; je prepričan, da bi to lahko povečalo učinkovitost in zmanjšalo stroške za razvoj prenosa in distribucije energije iz obnovljivih virov v manjšem obsegu;
24. ugotavlja, da je standardizacija bistvena za bolj razširjeno uporabo opreme množične proizvodnje, ki se uporablja pri mikroproizvodnji v racionalizirani in stroškovno učinkoviti obliki; poziva evropske organe za standardizacijo, naj pospešijo svoje dejavnosti standardizacije;
25. opozarja, da proizvajalci manjšega obsega z distribucijskim omrežjem sodelujejo drugače kot veliki proizvajalci, zato bi jih bilo treba v prihodnji zakonodaji drugače obravnavati;
26. se zaveda, da se bodo z znatno razširitvijo mikroproizvodnje pojavili izzivi pri upravljanju distribucijskih omrežij, povezani z usklajevanjem povpraševanja in ponudbe, zaradi česar bodo potrebne inovativne naložbe v nadgradnjo distribucijskih omrežij; je

seznanjen s pomenom pametnih tehnologij za uresničevanje tega; poziva države članice, naj spodbujajo dostop do omrežja za mikroproizvajalce ter obenem rešujejo vprašanje stroškov v zvezi z omrežji, ki so povezana s proizvodnjo manjšega obsega, in ohranjajo učinkovito upravljanje omrežij; poziva nacionalne regulativne organe, naj spodbujajo inovacije in naložbe v lokalnih distribucijskih omrežjih;

27. opozarja, da so lastniški projekti dokazano bolje sprejeti, zato bi jih bilo treba podpirati; opozarja, da bi lahko imeli pri tem pomembno vlogo energetske povezovalci, vendar njihova vloga v zakonodaji EU zaenkrat še ni jasna; zato poziva k hitremu in ambicioznemu izvajanju določb glede odzivanja na povpraševanje iz direktive o energetske učinkovitosti;
28. spodbuja Komisijo, naj preuči možnosti podpiranja modelov skupinskega financiranja, tj. dolgoročnih naložbenih sistemov, v okviru katerih so vlagatelji in podjetniki prek platforme v neposrednem stiku, ter tako ustvari priložnosti in spodbudi ljudi, da oblikujejo mikroproizvodne zadruge;
29. ugotavlja, da se pozornost javnosti vedno bolj osredotoča na možnost financiranja projektov prek odprtih pozivov, namenjenih širši javnosti (skupinsko financiranje); poziva Komisijo, naj spodbuja možnost solastništva lokalnih projektov in tako bolje mobilizira lokalno podporo;
30. poleg tega poziva Komisijo, naj preuči, v kolikšni meri predpisi EU, kot so direktiva o prospektu (Direktiva 2003/71/ES), direktiva o trgih finančnih instrumentov (Direktiva 2004/39/ES) in direktiva o e-denarju (Direktiva 2009/110/ES), že omogočajo izvajanje določenih projektov na osnovi solastništva lokalnih struktur;
31. izjavlja, da bi morale biti vse pobude na področju mikroproizvodnje v skladu s kodeksi omrežij; ugotavlja, da je mogoče cilje sekundarne zakonodaje na področju električne energije, kot so kodeksi omrežij, bolje in stroškovno učinkoviteje doseči z določitvijo standardov na ravni EU za večino vrst tehnologije mikroproizvodnje; poziva k aktivni obliki upravljanja distribucijskih sistemov, ki temelji na tesnem sodelovanju med upravljavci distribucijskih omrežij in upravljavci prenosnih omrežij ter drugimi elementi (enote proizvodnje, porabe in shranjevanja) organov omrežja, da se spodbujajo inovacije in naložbe v lokalna distribucijska omrežja;
32. poziva Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev, Evropsko omrežje upravljavcev prenosnih omrežij za električno energijo, Komisijo in vlade držav, naj v sedanjem procesu priprave osnutkov kodeksov omrežij in pogajanj o njih posebno pozornost namenijo decentraliziranim obnovljivim virom energije;
33. ugotavlja, da bi lahko imele nove oblike proizvodnje, lastništva in porabe, kot je zakupna družba, ključno vlogo pri širitvi mikroproizvodnje, saj so številni elementi, ki jih omogoča ta pristop, pozitivni na področju mikroproizvodnje, na primer nižji vnaprejšnji stroški in preglednost stroškov zaradi fiksnih cen kombinacije izdelkov in storitev, rešitev pomembne težave glede financiranja protrošnike z nižjimi prihodki, najboljša kakovost namestite in boljše vzdrževanje ter posledično daljši življenjski cikel na strani dobavitelja;

Posebni ukrepi

34. poziva Komisijo, naj izvede celovito oceno potencialnih zmogljivosti za

mikroprodukcijo ter preuči najboljše prakse v EU in morebitni učinek obsežne širitve te vrste proizvodnje na evropski notranji energetski trg in infrastrukturo;

35. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo mikroprodukcija od obdobja 2014–2020 naprej upravičena do financiranja iz skladov EU, tudi iz strukturnih skladov;
36. poziva k vlaganju v raziskave, razvoj in inovacije na področju mikroprodukcije, da se razvijejo ustrezne tehnične rešitve in naprave;
37. priznava pomen vodilnega položaja EU na področju podnebne in energetske politike ter izjavlja, da bi morala mikroprodukcija prispevati k uresničevanju naših dolgoročnih ciljev; zato poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo izvajanje strategij za proizvodnjo električne energije in toplote v manjšem obsegu, ki so že vključene v obstoječi okvir politim EU, s čimer se prizna pomen mikroprodukcije in spodbudi njena širitev v državah članicah;
38. poziva Komisijo, naj v prihodnji energetska zakonodaji EU upošteva vlogo mikroprodukcije, zlasti v povezavi s prihodnjim podnebnim in energetskim svežnjem Unije (2030);
39. poziva Komisijo, naj skupaj z državami članicami temeljito preuči sedanje stroškovne strukture v energetskem omrežju in zagotovi smernice o načinih spodbujanja izdajanja dovoljenj in dostopa do omrežij za mikroprodučne naprave ter njihovo delovanje;

o

o o

40. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.